

Véleményezés a Budapest XI. kerület, Lágymányosi-öböl melletti Budapest fejlesztéshez kapcsolódó TSZT 2015 és FRSZ módosításáról

A Budapest Főváros Önkormányzata által megindított, a Budapest XI. kerület, Lágymányosi-öböl melletti Budapest fejlesztéshez kapcsolódóan (Dombóvári út – Budafoki út – Hengermalom út – Duna folyam által határolt terület) a Budapest főváros rendezési szabályzatáról (FRSZ) szóló 5/2015. (02.16.) Főv. Kgy. rendelet és az 50/2015. (01.28.) Főv. Kgy. határozattal elfogadott Fővárosi településszerkezeti terv (TSZT 2015) módosítására vonatkozó tervre vonatkozó véleményezési eljárás keretében az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság részéről az alábbi vélemény szíves figyelembevételét kérjük:

A tárgyi területre - Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda, Lágymányosi-öböl és környezete - vonatkozóan a településrendezési tervek módosítását tartalmazó dokumentáció a maga egészében szakmailag alaposan előkészített, átgondolt, előremutató munka. Éppen ezért a javasolt rendezési-fejlesztési megoldások túlnyomó többségével teljes mértékben egyet lehet érteni. A véleményezésre közzétett dokumentáció korrekt módon tartalmazza mindazokat a paramétereket és várható hatásokat, amelyek alapján a megvalósítása esetén bekövetkező változások, hatások megítélhetők. Így van ez az érintett területen elhelyezni javasolt magasházak, beleértve a függőleges hangsúly képzése érdekében javasolt egy darab 120 méter magas toronyházat is – esetében is. A dokumentáció 80-89. oldalain szereplő adatok, illetve látvány tervek alapján egyértelműen megítélhető, hogy ez az utóbbi elem, azaz a 120 m magas épület számos nézőpontból megjelenik a budapesti világörökségi látképben. Ennek a megjelenésnek a hangsúlyossága bizonyára változó lehet a felvett nézőpontok (hely, távolság), illetve az éppen fennálló időjárási körülmények (látási viszonyok) vonatkozásában, ami azonban egyértelműen és minden esetben fennáll, az ennek az új, a történeti-világörökségi városkép látványában mindenképpen idegen elemnek a léte, jelentkezése.

Anélkül, hogy ez eset kapcsán általánosságban állást foglalnánk abban a kérdésben, hogy Budapesten, tekintetbe véve e város páratlan morfológiai, látványbeli adottságait (egyben meghatározottságát), hol és milyen mértékben engedhető meg, vagy éppen kívánatos magasházak elhelyezése, egyértelműen rögzítjük, hogy a konkrét esetben mindenképpen javasoljuk a tervezett 120 méter magas épület tervezett elhelyezésének átgondolását, módosítását. Meggyőződésünk, hogy ennek a rendezési-fejlesztési tervnek a koncepcióján belül is nyílik lehetőség arra, hogy – például az épületet „hátrább vonva” (amely által a távolabbi nézetekből már a Gellért hegy takarásába kerül) olyan megoldás szülessék, amely már nem okozhat zavart a védett városkép látványában.

Több emlékeztető, egyben igen komoly konfliktust kiváltó eset idézhető világörökségi helyszínek kapcsán a közelmúltból, amelyekben éppen tervezett magasházaknak a látványt, látképet zavaró hatása miatt került veszélybe az adott helyszín világörökségi státusza (pl.: Bécs, a Belvedere látványát érintően: a Wien-mitte , a Hauptbahnhof, és a Hilton szálló épülete, illetve Köln, magasház – szerencsére végül elvetett - terve). Emiatt tehát az ilyen jellegű beavatkozásokat különös figyelem kíséri! Ehhez adódik hozzá az is, hogy Budapest világörökségi helyszíne - különböző fejlesztési, rehabilitációs-rekonstrukciós stb. projektek miatt már amúgy is állandóan napirenden van az UNESCO Világörökség Bizottság éves ülésein, nem volna szerencsés a nehézségeket szaporítani. A látvány védelme csak „a magunk számára” persze akkor is fontos lenne, ha nem volna világörökség...

Budapest, 2016. november 10.

ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság - Dr. Fejérdy Tamás DLA, elnök]